

## **MATERIAŁY INFORMACYJNE**

### **do projektu uchwały budżetowej na rok 2018**

#### **DOCHODY BUDŻETOWE**

Dochody budżetu Gminy Czajków opracowane zostały w oparciu o:

- ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawę o podatkach i opłatach lokalnych,
- informację Ministra Finansów o planowanych kwotach subwencji i udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- informację Wojewody Wielkopolskiego i Kierownika Delegatury Krajowego Biura Wyborczego o planowanych kwotach dotacji na realizację zadań zleconych i własnych,
- przewidywanego wykonania dochodów budżetowych według stanu na 30 września 2017 roku, z wyłączeniem dochodów jednorazowych;
- uchwalonych przez Radę Gminy stawek podatków i opłat lokalnych na rok 2017 obowiązujących również na rok 2018,
- zawarte umowy i porozumienia o dofinansowanie zadań bieżących i inwestycyjnych.

Planowane dochody budżetowe na rok 2017 wynoszą **11 541 928,04 zł**, w tym:

- |                     |                   |
|---------------------|-------------------|
| — dochody bieżące   | 10 989 367,50 zł, |
| — dochody majątkowe | 552 560,54 zł.    |

W dochodach bieżących kwotę 3 854 367,00 zł stanowią dotacje celowe na realizację bieżących zadań zleconych, natomiast 53 279,00 zł na realizację bieżących zadań własnych. Plan dotacji celowych ogółem wynosi 3 907 646,00 zł. Plan dotacji celowych na rok 2017 wynosił 3 817 876,00 zł. Dodatkowo plan dotacji celowych od innych JST na bieżące zadania własne wynosi 78 967,50 zł. Wyższy plan dotacji celowych pozwolił na ograniczenie

konieczności angażowania własnych środków budżetowych na realizację niektórych zadań co jest widoczne przede wszystkim w projekcie planu finansowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – w stosunku do projektowanych wielkości na rok 2017 nastąpił spadek udziału środków własnych w wysokości 11 185,00 zł. W ramach projektu pn. „Poprawa dostępu do usług społecznych w powiecie ostrzeszowskim” prowadzonego przez Powiat Ostrzeszowski na podstawie podpisanego porozumienia Gmina otrzymuje środki, które pozwoliły na zatrudnienie asystenta rodziny w wymiarze pełnego etatu i zwiększenie dostępu do usług społecznych, tj. logopeda, terapeuta, psycholog. Wcześniej asystent zatrudniany był w wymiarze 0,5 etatu z częściowym dofinansowaniem z budżetu państwa.

Planowane dochody stanowią 98,73 % przewidywanego wykonania dochodów według stanu na dzień 30 września 2017 roku. Wskaźnik wynika między innymi z nie ujęcia w planie dochodów na 2018 dochodów jednorazowych wykazanych w roku 2017 oraz dotacji, o które dokonywano zwiększania planu w trakcie roku. Dochody na rok 2018 były planowane bardzo ostrożnie, bez wzrostów, w kilku przypadkach nawet na niższym poziomie niż w roku 2017. Wyższe poziomy dochodów wynikają jedynie z otrzymanych pism i zawiadomień od dysponentów wyższego stopnia. Przewidywane wykonanie zostało określone na podstawie sprawozdania Rb 27s na 30.09.2017r.

W poszczególnych działach planuje się dochody:

**020 – Leśnictwo** – dochody stanowią wpływy w kwocie **3 000,00 zł** z tytułu dzierżawy obwodów łowieckich. W stosunku do przewidywanego wykonania roku 2017 stanowią 119,65 % (na 30.09.2017 wykonano 2 507,32 zł). Podstawę naliczenia tego źródła dochodu stanowi cena żyta, która jest wyższa w stosunku do podstawy naliczenia podatku na rok 2017 o 0,04 zł za 1 dt, będąca także podstawą naliczenia podatku rolnego, dlatego przyjęto plan niższy o 500,00 zł w stosunku do planu na 2017 rok.

**400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę** – dochody zaplanowane zostały w kwocie **220 070,00 zł** z tytułu usług rozprowadzania wody oraz odsetek od zaległości, w porównaniu do planu roku 2017 dochody te uległy obniżeniu o 19 059,00 zł. Wykonanie na dzień 30.09.2017r. wynosi: wpływ 165 766,65 zł, przypis należności na podstawie wystawionych faktur za III kwartały wynosi 200 949,88 zł. Podstawą wyszacowania kwoty planowanej są stawki przyjęte w uchwale w sprawie cen wody, obowiązujące już w 2017 roku.

**700 – Gospodarka mieszkaniowa** – dochody zaplanowane zostały w kwocie **234 030,00 zł**, tj. w wysokościach znacznie wyższych niż w planie dochodów na 2017r. Na rok 2018 zostały ustalone nowe stawki czynszów, na podstawie których szacowano wpływ z tyt. najmu i dzierżawy. Nie planowano wpływów z tyt. usług, gdyż wartość świadczonych usług została wliczona w nowe stawki czynszu. W dziale tym zaplanowano również dochody majątkowe z tyt. sprzedaży nieruchomości. W roku 2017 Rada Gminy podjęła decyzję w sprawie sprzedaży nieruchomości – budynku po dawnej Szkole Podstawowej w Salamonach wraz z przynależnym gruntem. Wartość szacunkowa nieruchomości wynosi 200 000,00 zł. Ze względu na brak nabywców za tę wartość zdecydowano o obniżeniu ceny wywoławczej. W planie roku 2018 zapisano kwotę 150 000,00 zł, co jest wyrazem ostrożności w planowaniu.

**750 – Administracja publiczna** - planowane dochody wynoszą **435 073,54 zł**, z tego kwota 32 513,00 zł to dotacja celowa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zleconych ustawami (w tym dotyczące spraw obywatelskich), wynikająca z zawiadomienia Wojewody Wielkopolskiego. Natomiast kwota 402 560,54 zł to wielkość wynikająca z umowy o dofinansowanie przedsięwzięcia pn. Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy, realizowanego w roku 2017. W 2017r. złożono wszelkie dokumenty niezbędne do rozliczenia projektu, wpływ środków planuje się na 2018r. W związku z koniecznością zapłaty za realizację zadania w całości zaciągnięto kredyt komercyjny w wysokości 397 818,00 zł, który to zostanie spłacony ze środków otrzymanych z dofinansowania.

**751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sadownictwa** - planowany dochód to dotacja celowa na realizację zadań zleconych (prowadzenie i aktualizację stałych rejestrów wyborców) w kwocie **533,00 zł**. W roku 2017 dotacja ta była niższa o 1 zł.

**756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem** - zaplanowane zostały w łącznej kwocie **2 825 584,00 zł** (tj. więcej o 183 215,00 zł niż w 2017 roku) w oparciu o uchwały Rady Gminy w sprawie stawek podatków i opłat lokalnych, informację Ministra Finansów o prognozowanej kwocie udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, średnich cen skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2018 i ceny sprzedaży drewna za okres pierwszych trzech kwartałów roku 2017. Planowane dochody stanowią 109,99 % w stosunku do przewidywanej realizacji roku 2017. Wzrost dochodów wynika ze znacząco wyższych udziałów gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, tj. podatku

dochodowym od osób fizycznych (wzrost o 301 607,00 zł w stosunku do kwot przyjętych w planie na 30.09.2017r.). Natomiast w pozostałych pozycjach przyjęto plany na poziomie zbliżonym lub znacznie niższym niż w 2017 roku. W roku 2016 odnotowano znacznie wyższy, od zakładanego, poziom wpływów z tytułu opłaty eksploatacyjnej. Wykonanie na dzień 30.09.2016r. wyniosło 53 142,00 zł. W planie na rok 2017 zapisano kwotę 52 000,00 zł, jednakże w ciągu roku jeden z przedsiębiorców zaprzestał eksploatacji złóż, wysokość wpływów z tego tytułu na 30.09.2017r. wynosi 28 537,80 zł – na rok 2018 zaplanowano wpływy w wysokości 23 000,00 zł. Na podstawie wpływów na dzień 30.09.2017r. w zakresie dochodów pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz Gminy, tj. w podatku od czynności cywilnoprawnych (27 724,00 zł), w podatku od spadków i darowizn (7 935,00 zł) oraz w zakresie udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych (1 571,48 zł) szacowano planowane wielkości z tyt. tytułów na rok 2018, w planie przyjęto następujące wartości: podatek od czynności cywilnoprawnych 30 000,00 zł, od spadków i darowizn 5 000,00 zł oraz udziały w podatku dochodowym od osób prawnych 2 000,00 zł.

W zakresie podatku od nieruchomości osób prawnych zaplanowano dochody w wysokości niższej o 40 263,00 zł od wielkości przyjętej w planie na 30.09.2017r. Zgodnie z przewidywanym wykonaniem za rok 2017 wpływy do budżetu będą niższe niż planowano – wpływ na to ma przede wszystkim fakt, iż w planie dochodów ujęto podatek od nieruchomości dla przedsiębiorstwa Interbeef, które ogłosiło upadłość w sierpniu 2017r. Zaległość z tego tytułu przekracza wartość 35 000,00 zł, wielkość należności została zgłoszona do syndyka. Majątek przedsiębiorstwa został wydzierżawiony innemu przedsiębiorcy, w październiku gmina otrzymała wpływ z tyt. podatku od nieruchomości od syndyka za miesiące wrzesień i październik, co pozwala domniemywać, iż uda się uzyskać należne kwoty podatku. Jednakże plan roku 2018 został oszacowany na 604 707,00 zł i jest to wartość bardzo realna do wykonania. W zakresie podatku od nieruchomości osób fizycznych przyjęto plan na poziomie niższym o 17 485,00 zł od planu roku 2017. Wielkości te zostały ustalone na podstawie aktualnie posiadanych deklaracji i aktualnie obowiązujących stawek. W zakresie wpływów z tyt. opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zaplanowano dochody na poziomie 43 000,00 zł, tj. więcej niż w 2017 roku. Wykonanie z tego tytułu na dzień 30.09.2017r. wyniosło 44 073,21 zł.

**758 – Różne rozliczenia** - dochody w kwocie **3 540 860,00 zł** stanowią odsetki od środków na rachunku bankowym 4 000,00 zł oraz subwencje ogólne 3 536 860,00 zł, w tym:  
- część wyrównawcza 1 270 034,00 zł, wzrost w stosunku do roku 2017 o 101 438,00 zł

- część oświatowa 2 149 347,00 zł, spadek w stosunku do roku 2017 o 19 061,00 zł
- część równoważąca 117 479,00 zł, wzrost w stosunku do roku 2017 o 3 074,00 zł

Planowane dochody z tyt. odsetek od środków na rachunkach bankowych są na niższym poziomie niż planowano w roku 2017 z uwagi na utrzymujące się niskie stopy oprocentowania rachunków i lokat terminowych.

**801 – Oświata i wychowanie** – planowany dochód w kwocie **8 100,00 zł** stanowią wpływy z najmu oraz odsetki od środków na rachunkach bankowych. W stosunku do przewidywanego wykonania roku 2017 wpływy z najmu przyjęto na poziomie wykonania na dzień 30.09.2017r. Wpływy w tym dziale pochodzą z wynajmu pomieszczeń po byłej stołówce szkolnej przez przedsiębiorcę świadczącego usługi gastronomiczne (80110). W ciągu roku osiągnęte są również doraźne wpływy z tyt. wynajmu sal lekcyjnych lub hali sportowej, jednakże ze względu na znikomość tych kwot i trudność w oszacowaniu wielkości wpływów nie planowano wpływu z tego tytułu.

**852 – Pomoc społeczna** - planowane dochody wynoszą **76 718,00 zł**. Dochód stanowią głównie dotacje celowe na realizację bieżących zadań własnych i zleconych 69 518,00 zł, wpływy z usług 6 700,00 zł oraz odsetek od środków na rachunkach bankowych 500,00 zł. Wpływy z usług zaplanowano na poziomie wyższym niż w roku 2017 – w ciągu roku znacznie wzrosło zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, co zostało uwzględnione na etapie planowania. Dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej wyszacowane zostały na podstawie prognozowanych dochodów budżetu państwa określonych pismem Wojewody Wielkopolskiego.

**855 – Rodzina** – planowane dochody wynoszą 3 889 049,50 zł, w przeważającej wielkości są to dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zlecone gminom, w wysokości wynikającej z pisma Wojewody Wielkopolskiego – tj. 3 805 082,00 zł, za wyjątkiem planowanych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w wysokości 5 000,00 zł (wykonanie na 30.09.2017r. wyniosło 9 266,97 zł) oraz dotacji celowej przekazywanej przez Powiat na podstawie zawartego porozumienia w rozdziale 85504.

**900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** – planowane dochody w kwocie **308 910,00 zł** stanowią wpływy z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska w wysokości 3 500,00 zł - wykonanie na 30.09.2017r. wyniosło 8 760,65 zł – w razie osiągnięcia wyższych niż zakładane wpływów plan ten w ciągu roku zostanie zwiększony.

Wpływy z tytułu realizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw zaplanowano w wysokości 268 400,00 zł (plan na 2017 - 252 460,00 zł) –zgodnie ze sporządzonym na dzień 30.09.2017r. sprawozdaniem Rb 27s przypis należności z tego tytułu wynosi 272 100,56 zł, wykonanie 179 294,79 zł. Plan w zakresie wpływów z usług w wysokości 37 000,00 zł związanych z eksploatacją przydomowych oczyszczalni ścieków oraz odsetki od zaległości w kwocie 10,00 zł zaplanowano na poziomie roku 2017 (odsetki obniżono o 30,00 zł). Wykonanie na 30.09.2017r. wyniosło: wpływy z usług 31 849,31 zł, odsetki 3,72 zł.

Przyjęcie dochodów w wysokościach wynikających z przewidywanego wykonania bez wzrostu i z pominięciem dochodów jednorazowych pozwala na w miarę realne oszacowanie wysokości dochodów i jest wyrazem ostrożności w planowaniu wpływów, a co za tym idzie w określeniu wysokości, do jakich mogą być dokonywane wydatki bieżące i planowane inwestycje, aby uniknąć konieczności zwiększenia zadłużenia Gminy, zwłaszcza na wydatki bieżące.

## **WYDATKI BUDŻETOWE**

Wydatki na rok 2018 zaplanowane zostały na podstawie przewidywanego wykonania roku 2017, przyjętych do realizacji zadań oraz założeń do projektu budżetu państwa. W projekcie przyjęto średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych o 2,3 %, część wydatków zaplanowano bez wzrostu. W roku 2018 przewiduje się wzrost wynagrodzeń o 2,0 % w odniesieniu do pracowników niepedagogicznych, dla nauczycieli wzrost o 5 % od kwietnia 2018 – w przypadku jeśli wprowadzone zostaną podwyżki wynagrodzeń nauczycieli w skali kraju.

Przyjęte w projekcie zadania majątkowe wynikają z priorytetów w ich realizacji, z zawartych umów i możliwości pozyskania środków na ich dofinansowanie oraz możliwości finansowania ze środków własnych.

Planowane wydatki budżetowe wynoszą **11 635 394,04 zł**, w tym:

1) wydatki bieżące 10 051 532,25 zł,

z tego:

— wynagrodzenia i pochodne 3 834 689,00 zł,

— dotacje 224 220,00 zł,

— obsługa długu 70 000,00 zł,

|                      |                  |
|----------------------|------------------|
| 2) wydatki majątkowe | 1 583 861,79 zł, |
| - w tym dotacje      | 16 500,00 zł.    |

W planie wydatków bieżących wyodrębnione zostały: dotacja podmiotowa dla instytucji kultury w kwocie 107 000,00 zł, dotacja podmiotowa na realizację zadań z zakresu oświaty dla jednostek spoza sektora finansów publicznych w kwocie 50 420,00 zł oraz dotacje celowe na działalność w zakresie ppoż. 20 000,00 zł oraz działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu 46 800,00 zł.

W planie wydatków majątkowych ujęte zostały również dotacje celowe dla jednostek sektora finansów publicznych, tj. dla Województwa Wielkopolskiego w kwocie 4 500,00 zł (budowa bazy dla śmigłowca ratowniczego) oraz dla jednostek spoza sektora finansów publicznych – dotacje celowe na dofinansowanie budowy oczyszczalni przyzagrodowych 12 000,00 zł.

W zestawieniu tabelarycznym przewidywane wykonanie przyjęto na poziomie planu na dzień 30 września 2017 roku z uwagi na możliwość ewentualnych przeniesień planowanych kwot wydatków bieżących. Na tym etapie nie przewiduje się konieczności rozdysponowania utworzonych na 2017 rok rezerw budżetowych.

W poszczególnych działach wydatki przedstawiają się następująco:

**010 - Rolnictwo i łowiectwo** – wydatki wynoszą **12 120,00 zł**. Zaplanowane wydatki dotyczą melioracji wodnej w kwocie 12 000,00 zł. Wpłata na rzecz izb rolniczych wynosi 120,00 zł. Kwota ta stanowi 2 % planowanych wpływów z podatku rolnego. W ciągu roku plan w tym dziale jest zwiększany z tytułu dotacji celowych na wypłatę części zwrotów podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego.

**400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę** - wydatki zaplanowane zostały w kwocie **132 850,00 zł**, tj. 60,44 % w stosunku do przewidywanego wykonania roku 2017. Planowane wydatki w całości stanowią wydatki bieżące. W roku 2017 poniesiono znaczne nakłady związane z energią elektryczną, w roku 2018 wydatki z tego tytułu powinny się znaleźć na niższym poziomie.

**600 – Transport i łączność** - zaplanowano wydatki w kwocie **533 899,75 zł**, w tym majątkowe 443 199,75 zł. W porównaniu do poprzedniego roku plan wynosił 265 955,00 zł, z tego wydatki majątkowe 183 500,00 zł. W zakresie zadań majątkowych, podobnie jak w latach wcześniejszych, Gmina wnioskować będzie o dotacje na budowę dróg, w związku z

tym plan wydatków w tym zakresie będzie systematycznie zwiększany. W rozdziale 60014 zaplanowano wydatki inwestycyjne w wysokości 50 000,00 zł z przeznaczeniem na budowę chodnika w m. Czajków Śniegule. Inwestycje te realizowane są z udziałem środków Powiatu Ostrzeszowskiego do wysokości 50 % nakładów. W poprzednich latach angażowano 30 000,00 zł w realizację zadania, na rok 2018 wnioskowano o przyznanie kwoty 50 000,00 zł dofinansowania, w związku z tym konieczne było zabezpieczenie środków we wnioskowanej wysokości. Wydatki inwestycyjne na budowę, przebudowę lub modernizację dróg gminnych zabezpieczono w wysokości 250 000,00 zł. Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wynoszą 20 000,00 zł. Pozostałe wydatki bieżące zaplanowane w tym dziale są to wydatki na zakup materiałów, w szczególności tłucznia, oznakowania w wysokości 30 000,00 zł, usług z zakresu remontu nawierzchni dróg gminnych 25 000,00 zł oraz usług pozostałych, m.in. równiarka, transport itp. 15 000,00 zł. Niższy poziom planowanych na rok 2018 wydatków w stosunku do przewidywanego wykonania za rok 2017 wynika z faktu, iż w 2017r. środki na wydatki „drogowe” wzmocniono o dotacje zewnętrzne, a także o wolne środki budżetowe i oszczędności powstałe w ciągu roku w ramach innych wydatków.

Ponadto w rozdziale 60095 zaplanowano wydatki inwestycyjne w związku z planowanym na rok 2018 przedsięwzięciem pn. „Utwardzenie placu za budynkiem Domu Kultury na cele rekreacyjno – kulturalne” w wysokości 143 199,75 zł, współfinansowanego ze środków unii europejskiej w ramach PROW 2014 - 2020. W ramach wspomnianego zadania mają powstać miejsca parkingowe, które w razie wydarzenia kulturalnego można będzie wykorzystać jako plac, wraz z miejscami zieleni.

**700 – Gospodarka mieszkaniowa** – wydatki bieżące w kwocie **40 600,00 zł** dotyczą w całości bieżącego utrzymania mienia komunalnego, w tym przede wszystkim koszty energii, remontów i zakupu opału w lokalach komunalnych, z których Gmina uzyskuje wpływy z tytułu wynajmu.

**710 – Działalność usługowa** – planuje się wydatki bieżące w wysokości 12 000,00 zł z przeznaczeniem na sporządzenie planów i decyzji dotyczących zagospodarowania przestrzennego.

**750 – Administracja publiczna** – planowane wydatki wynoszą **1 374 950,00 zł** i stanowią 67,83 % w stosunku do przewidywanego wykonania roku 2017. Wpływ na ten wskaźnik ma fakt ujęcia w wydatkach roku 2017 inwestycji związanej z termomodernizacją i remontem wnętrza budynku Urzędu oraz zakupem mebli. W wydatkach na wynagrodzenia i

poходne zabezpieczono środki na wypłatę nagród jubileuszowych, a także środki związane ze zwiększonym zatrudnieniem osób w ramach robót publicznych. Przewidywane zatrudnienie średnioroczne wynosi 16,25 etatów. Przewiduje się zatrudnienie 2 osób w okresie letnim w ramach robót publicznych. Wydatki w kwocie 32 513,00 zł finansowane będą z dotacji celowej na realizację bieżących zadań zleconych. W rozdziale 75095 – pozostała działalność zaplanowane zostały wydatki na składki związane z przynależnością do: Związku Gmin Ziemi Ostrzeszowskiej, Związku Gmin Wiejskich RP, WOKiSS. Wydatki na wynagrodzenia dla inkasentów podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości zaplanowane zostały w paragrafie 4100 rozdziału 75095. W roku 2018 nie planuje się wzrostu wynagrodzenia Wójta, wzrostu diet radnych i sołtysów, a także podwyżki stawek dla inkasentów podatków i opłat lokalnych. W rozdziale 75022 klasyfikuje się wydatki związane z Radą Gminy – wydatki te zaplanowano na nieco wyższym poziomie niż w roku 2017 ze względu na to, iż rok 2018 jest rokiem wyborczym i możliwe są dodatkowe posiedzenia komisji i sesje. Wydatki na promocję Gminy zaplanowano w łącznej wysokości 16 500,00 zł. Na rok 2018 nie planuje się wydatków majątkowych klasyfikowanych w tym dziale.

**Dział 751 – Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa** – planowane wydatki wynoszą **533,00 zł**. Wydatek w całości finansowany będzie z dotacji celowej na realizację bieżących zadań zleconych - na prowadzenie i aktualizację stałego rejestru wyborców.

**754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa** – planowane wydatki wynoszą **124 900,00 zł**, tj. na poziomie znacznie niższym niż planowany w 2017r. (383 330,00 zł), w tym na wynagrodzenia i pochodne 27 500,00 zł. Wydatki bieżące planowane są na poziomie przewidywanego wykonania roku 2017 za wyjątkiem dotacji celowych dla jednostek straży na zadania bieżące – 20 000,00 zł. Plan dotacji uwzględnia dofinansowanie zadania – oddymianie garażu jednostki OSP Mielcuchy – oraz dofinansowanie zakupu sprzętu ratowniczego dla poszczególnych jednostek.

W dziale tym zaplanowano również wydatki w zakresie zarządzania kryzysowego na poziomie planu z roku 2017.

**757 – Obsługa długu publicznego** – planowana kwota na odsetki od istniejących zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz planowanych do zaciągnięcia kredytów wynoszą **70 000,00 zł**. W związku ze zmniejszającą się kwotą zadłużenia oraz niższymi stopami procentowymi utrzymującymi się w roku 2017 wielkość planu w pełni zaspokaja

potrzeby w tym zakresie, możliwe będzie także poniesienie kosztów z tytułu odsetek od nowo zaciąganych zobowiązań. Wykonanie roku 2017 nie powinno przekroczyć kwoty 51 970,00 zł, jednak ze względu na fakt planowanego do zaciągnięcia kredytu na wyprzedzające finansowanie, jak również uwzględnienia możliwości zaciągnięcia kredytu na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu i możliwości wzrostu stóp procentowych, skalkulowano koszty obsługi długu na poziomie wyższym, niż wynika to z przewidywanego wykonania.

**758 – Różne rozliczenia** – zaplanowana w budżecie na rok 2018 rezerwa wynosi **90 000,00 zł**, w tym rezerwa ogólna 40 000,00 zł, rezerwa celowa na zadania z zakresu zarządzania kryzysowego 34 000,00 zł oraz rezerwa celowa na inwestycje i zakupy inwestycyjne 16 000,00 zł. Na etapie planowania budżetu nie są jeszcze znane kwoty potrzebnego wkładu własnego oraz nazwy zadań inwestycyjnych w przypadku wnioskowania o środki zewnętrzne np. w programie Pięknieje Wielkopolska Wieś, dlatego postanowiono utworzyć rezerwę na ten cel.

**801 – Oświata i wychowanie** – planowane wydatki wynoszą **2 934 905,00 zł** (mniej o 82 017,00 zł niż planowano na rok 2017) tj. 96,02 % w stosunku do przewidywanego wykonania roku 2017, co wynika z faktu, iż w planie roku 2017 w ciągu roku dokonano zwiększenia o kwoty dotacji celowych na prowadzenie zajęć dodatkowych w przedszkolach i oddziałach zerowych, a także na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały ćwiczeniowe, kwot tych nie uwzględniono na etapie planowania na rok 2018. Ponadto w planie roku 2017 widnieje wartość 127 000,00 zł na wykonanie dokumentacji projektowej pod budowę przedszkola. W budżecie roku 2018 na etapie planowania nie zapisano wydatków na budowę przedszkola, w przypadku pojawienia się możliwości finansowych, po analizie kosztorysów i wykonania planu dochodów i wydatków, zadanie to zostanie wprowadzone do budżetu w trakcie roku lub też przełożone na kolejne lata. Dotacje podmiotowe dla jednostek spoza sektora finansów publicznych na prowadzenie punktów przedszkolnych wynoszą 50 240,00 zł. Kwotę dotacji oszacowano na podstawie wyliczonej kwoty podstawowej dotacji na 1 ucznia i statystycznej liczby dzieci wg danych SIO na 30.09.2017r. Zgodnie ze złożonym wnioskiem dotację w wysokości 50% podstawowej kwoty dotacji wyliczono na 25 dzieci uczęszczających do punktu przedszkolnego. W przedszkolach (publicznym i niepublicznym) nie ma aktualnie dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności, dlatego nie dokonano wyliczenia kwoty dotacji na podstawie subwencji. Na finansowanie wydatków oświatowych w całości przeznacza się część oświatową subwencji ogólnej, która wynosi 2 149 347,00 zł.

Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty (dla działu 801 i 854) wynosi 33,2 w tym nauczyciele 27,07. W rozdziale 80195 – pozostała działalność zaplanowane zostały wydatki na odpis na ZFŚS dla nauczycieli emerytów, koszty postępowania w sprawie awansu zawodowego nauczycieli oraz wydatki bieżące dotyczące zakupu wyposażenia sportowego w wysokości 5 000,00 zł. Nie zaplanowano wydatków w rozdziale 80149 – realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego z powodu nie posiadania uczniów z orzeczeniami w tym przedziale wiekowym. Wydatki w rozdziale 80150 – realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych zaplanowano na podstawie metryczki subwencji oświatowej dotyczącej roku 2017 wg aktualnej na rok szkolny 2017/2018 liczby dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego w poszczególnych szkołach i wg wag niepełnosprawności. Kwotę szacowanej subwencji dla dzieci z orzeczeniami będącymi uczniami klas gimnazjum zaplanowano w nowym rozdziale 80152. Ostateczne kwoty wydatków w tym dziale mogą się zmienić po otrzymaniu metryczki subwencji oświatowej na rok 2018. W rozdziale 80113 zaplanowano wydatki Urzędu Gminy związane z zapewnieniem dowozu uczniów do szkół.

Biorąc pod uwagę całość wydatków na cele oświatowe sklasyfikowanych w działach 801 i 854 oraz kwotę części oświatowej subwencji ogólnej, na cele oświatowe gmina musi wyasygnować ze środków własnych kwotę 893 806,00 zł.

**851 – Ochrona zdrowia** – planowane wydatki wynoszą **47 500,00 zł**. W rozdziale 85141 wydatki dotyczą dofinansowania budowy bazy Śmigłowej Służby Ratownictwa Medycznego (HEMS) na terenie Lotniska Michałków w Ostrowie Wielkopolskim, natomiast w rozdziałach 85153 i 85154 dotyczą realizacji programu rozwiązywania problemów alkoholowych i zwalczania narkomanii, które w całości finansowane są z dochodów za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne wynoszą 14 500,00 zł. Rozwiązywaniem problemów alkoholowym zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Nie zatrudnia się w tym dziale pracownika etatowego.

**852 – Pomoc społeczna** – planowane wydatki wynoszą **392 828,00 zł**. Dotacje na finansowanie bieżących zadań zleconych wynoszą 16 239,00 zł, zadań własnych 53 279,00

zł. W 2017r. nie było potrzeby skorzystania z usług domów pomocy społecznej, nie mniej jednak wydatki w tym zakresie winny być planowane podobnie jak wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych. Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne dla świadczeniobiorców wynoszą 18 151,00 zł, w wysokości otrzymanych dotacji celowych – 17 151,00 zł i 1 000,00 zł ze środków własnych. Wydatki w rozdziale 85214 są finansowane jako 80% z dotacji i 20% wkładu własnego. Do planu przyjęto udział środków własnych w wysokości 35 040,00 zł, ponieważ plan dotacji jest uzupełniany w ciągu roku poprzez dodatkowe zapotrzebowania. Plan na zasiłki stałe w rozdziale 85216 zwiększono do wysokości 19 608,00 zł – zakłada się wzrost liczby osób uprawnionych, środki własne planuje się w tym rozdziale w wysokości 11 420,00 zł. W rozdziale 85295 – pozostała działalność - nie planowano wydatków, ponieważ w związku ze zmianą klasyfikacji dotychczas klasyfikowane tu wydatki będą występowały w innych rozdziałach. Na rok 2018, nie planuje się prac społecznie użytecznych. Wydatki na udział własny Gminy w zakresie rządowego programu Pomoc państwa w zakresie dożywiania stanowi 40%, w chwili obecnej zaplanowano środki w wysokości 24 800,00 zł jako wkład własny, po otrzymaniu dotacji plan wydatków zostanie zwiększony. Wydatki związane z funkcjonowaniem OPS sklasyfikowano w rozdziale 85219. Ze środków własnych budżetu zaplanowano wydatki w wysokości 201 814,00 zł i kwotę 27 989,00 zł z dotacji celowej na bieżące wydatki związane z działaniem OPS. Plan zatrudnienia uwzględnia 3 pracowników etatowych. Osoba świadcząca usługi opiekuńcze zatrudniona jest na umowę zlecenia. W drugiej połowie 2017 roku znacznie wzrosło zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze. W rozdziale 85228 zaplanowano 25 736,00 zł ze środków własnych (prawie dwukrotnie więcej niż założono w projekcie na rok 2017).

**854 – Edukacyjna opieka wychowawcza** – planowane w tym dziale wydatki wynoszą **108 748,00 zł**. Kwota powyższa przeznaczona jest na finansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży w wysokości 4 000,00 zł, pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów 12 000,00 zł, stanowiącą 20 % wkładu własnego Gminy w realizację zadania dotyczącego wypłat stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych. Ponadto w nowym rozdziale 85416 zaplanowano wydatki na wypłatę stypendiów o charakterze motywacyjnym dla uczniów osiągających najlepsze wyniki w nauce - 1 500,00 zł. W rozdziale 85401 zaplanowano wydatki bieżące na wynagrodzenia wraz z pochodnymi oraz wydatki pozapłatowe dotyczące funkcjonowania świetlic szkolnych. Plan wydatków w tym rozdziale wyliczono na podstawie wymiaru etatów nauczycieli przypadających na świetlice wg stanu na

01.09.2017r oraz godzin ponadwymiarowych w świetlicach wg arkuszy organizacyjnych szkół. Spadek liczby godzin świetlicowych znalazł odzwierciedlenie w planowanej kwocie (jest niższa o 28 376,00 zł od kwoty planowanej w tym dziale na 2017r.).

**855 – Rodzina** – wydatki w tym dziale zaplanowano w wysokości **3 905 449,50 zł**, w tym wydatki na zadania zlecone rozliczane z dotacji w wysokości 3 805 082,00 zł. Plan zatrudnienia w tym rozdziale uwzględnia 1 pracownika etatowego (w tym wynagrodzenie tej osoby rozliczane w udziale ½ ze świadczenia wychowawczego i ½ na świadczeniach rodzinnych) oraz 1 pracownika po powrocie z urlopu macierzyńskiego – osoba ta będzie częściowo zajmowała się sprawami socjalnymi, a tylko częściowo świadczeniami. W rozdziale 85504 Wspieranie rodziny zaplanowano wydatki na zatrudnienie asystenta rodziny i zapewnienie dostępu do usług specjalistów, tj. psychologa, logopedy, terapeutów. W rozdziale tym nie ma konieczności angażowania środków własnych (poza kwotą 400,00 zł), gdyż całość zadania jest finansowana ze środków dotacji celowej przekazanej przez Powiat na podstawie zawartego porozumienia. Ponadto w roku 2017 wystąpił dalszy spadek wydatków w rozdziale dotyczącym utrzymywania dzieci w pieczy zastępczej, co pozytywnie wpłynęło na wysokość ponoszonych w tym rozdziale wydatków. Na rok 2018 zaplanowano wydatki na ten cel w wysokości 4 600,00 zł.

Ogółem wydatki w działach 852 i 855 wynoszą 4 298 277,50 zł, wpływy z tyt. dotacji 3 965 767,50 zł, ze środków własnych dołożono 332 510,00 zł.

**900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** – planowane wydatki wynoszą **1 614 562,04 zł**. Wyższy poziom wynika z umieszczenia w planie wydatków przedsięwzięcia finansowanego przy udziale środków europejskich w ramach Gospodarki wodno – ściekowej. Plan wydatków na to zadanie wynosi 1 099 162,04 zł, z tego wydatki kwalifikowalne 833 202,62 zł. W dziale tym zaplanowane zostały wydatki związane z realizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w kwocie 268 400,00 zł, tj. w wysokości planowanych wpływów z pobieranych opłat za wywóz odpadów. W rozdziale 90001 Gospodarka ściekowa i ochrona wód zaplanowano wydatki bieżące w związku z naprawami przydomowych oczyszczalni i wywozem nieczystości w wysokości 34 600,00 zł, a także wydatki majątkowe – poza inwestycją opisaną powyżej zaplanowano również dotacje z budżetu na dofinansowanie budowy oczyszczalni przyzagrodowych w wysokości 12 000,00 zł. Wydatki w rozdziale 90003 i 90004 ujęto w wysokości wpływów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, tj. 3 500,00 zł. Pozostałe kwoty planowane w rozdziale 90004 to środki własne na utrzymanie zieleni w gminie. Wydatki w pozostałych rozdziałach przyjęto

na podstawie kwot planowanych i przewidywanych do wykonania w roku 2017. W rozdziale 90015 po raz kolejny zaplanowano kwotę 10 000,00 zł na wymianę lamp ulicznych.

**921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego** – planowane wydatki wynoszą **163 793,00 zł**, w tym dotacja podmiotowa dla Gminnej Biblioteki Publicznej 107 000,00 zł.. Planowane wydatki w stosunku do przewidywanego wykonania roku 2017 stanowią 87,89 %. Na finansowanie orkiestry przeznaczono kwotę 15 500,00 zł, część wydatków związanych z orkiestrą jest ponoszona w ramach środków przeznaczonych na instytucję kultury. Na funkcjonowanie świetlic wiejskich i domów kultury przeznaczono kwotę 34 500,00 zł, z tego kwota 5 600,00 zł podobnie jak w roku 2017 dla Kół Gospodyń Wiejskich. W rozdziale 92195 – pozostała działalność zaplanowano środki na wydatki związane z organizacją plenerowych imprez kulturalnych i Wigilii dla mieszkańców.

**926 – Kultura fizyczna i sport** - planowane wydatki wynoszą **75 755,75 zł**, tj. 103,38 % w stosunku do przewidywanego wykonania roku 2017. Dotacja celowa dla jednostek spoza sektora finansów publicznych wynosi 46 800,00 zł. Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wynoszą 11 000,00 zł. Są to wydatki związane z funkcjonowaniem Orlika.

## **PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU**

Planowane na rok 2018 przychody wynoszą **621 284,00 zł**

Planowana kwota rozchodów budżetowych wynosi **527 818,00 zł**

Jak już wspomniano w uzasadnieniu do uchwały budżetowej, planowana kwota przychodów została wyliczona w wysokości spodziewanych wpływów z tytułu dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych klasyfikowanych w działach 600 i 900 (w wielkości wynikającej z podpisanych umów o dofinansowanie). Natomiast kwota rozchodów budżetowych zostanie pokryta ze środków własnych do wysokości 130 000,00 zł oraz w wysokości 397 818,00 zł ze środków agencji płatniczej w związku z rozliczeniem zrealizowanego w roku 2017 zadania inwestycyjnego pn. Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy.